

A'

KIRALYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Költ *Bétsben*, Szent György' Havának (Ap-
rilisnek) 10-dik napján, 1927.

Béts.

Húsvét első napján, fel-gyülekeztek az Udvarba dél tájban, mind azon Méltóságok kiknek szabad megjelenni az Udvarnál. Ez úttal nem mentek a' Dámák különösen a' F. Királynéhoz, hanem az úgy nevezett arany-szálába sereglettek a' Gavallérokkal együtt: úgy várták ő Felségeknek, 's a' Fő-Hertzegeknek, és Fő Hertzegnéknek érkezését: kik is az Udvari Templomból egyenesen az em-
liett Szálába mentek. Jelen voltak ott a' külső Országai Ministerek is. Estvére barátságos és mulattságos Gyűlés 's beszélgetés (Allem-
N a blée

N a

blée

blée) tartatott H. *Kollorédónál*. Oly szám-
mal voltak mind a' két nemből való fő sze-
mélyek, hogy alig fértek. Mind az Udvar-
nál mind H. *Kollorédónál* jelen voltak ne-
hány Tagjai az *Erdélyi Mélt. Deputátzió*nak,
kik közül Gróf *Gyulay József* ő Nságát —
ezt a' hetven elztendős ösz, de még is szinte
iffjúi elevenséggel bíró Méltóságot — nem
hagyták egy nézéssel az idegenek:

Az ide való *Frantzia* Követ, bé-adta F.
Királyunknak Mártz. 11-dikén azon feleletet,
mellyet a' böld. Tsászar' utolsó irására küldött
a' Fr. Király. Az említett feleleire, következ.
értelmű választ adott által H. *Kaunitz* a' Fr.
Követnek, Királyunk' nevében: 1.) Ő Felsége
éppen azzal az értelemmel és szándékkal va-
gyon a' *Frantziák* éránt, mellyel vólt böld. édes
Atya. 2.) Míg a' *Frantziák* meg nem szűnnek
zenebonáskodni: addig nem hiszi ő Fels., hogy
félbe szakadhasson, a' külső Hatalmasságok-
nak Fr. Orzágra nézve lett öszve szövetkezése.
3.) A' melly katonai készülétek vagynak az ő
Fels. Birodalmában: azok tsak védelemnek
okaért való készülétek; de a' Fr. Orzágiak,
valóságos hadi, és meg-támadásra tzélozó ké-
születek. Ha ő Fels. még nagyobb készüléteket
is szükségeseknek lát a' végre, hogy el ölje a'
gonoszt *Belgyiomban*, mellyet a' zenebonás fejű
Frantziák, főkép' a' *Jakobiták* igyekeznek ott
elzközleni: ki izabhat abban határt ő Felsé-
nek?

Gróf *Károlyi József* ő Nagysága is eggy
lesz a' *Frankfurtba* menendő Követség' Ga-
vallérjai között.

A'

A' *Bábel* és *Ninive* szerzője *Hoffmann* Úr, még Professor nevet visel; de nem tanít. — *Alxinger* Úr, már második (Isten adja, utólsó) *) darab *Anti-Hoffman*t adott ki ellene: mellyben nagy szabadsággal, de színt olly fundamentomosan fedezi fel *Hoffman* Úrnak ítélet, és akaratbéli erőtlenségeit a' Világ előtt.

Betshez közel, *Neudorf* nevű faluban van egy gazdag Serföző. Ez, feles számú válogatott vonó ökröket szokott tartani, mellyek között vagynak *Magyar Ország*iak, de vagynak *Svájtz*er, 's más *Tartomány*béliek is. Történt nem régiben, hogy mind le betegedtek többnyire. A' *Magyar Ország*ból valók tsak hamar fel vették magokat, a' jó fűvön; de a' *Svájtz*er, és más *Tartomány*béliek mind el döglöttek — közel harminzig valók. — Már a' Serföző fel fogadta azólta, hogy ő egyéb vonó ökröt nem tart *Magyar Ország*inál; mivel ennek erősebb természetű van, úgymond, mint más fajta marháknak. — Kétség kívül, mások is fogják a' Serföző' példáját követni. — Ezt méltán megjegyezhetik magoknak a' marhával kereskedő *Hazafi*ak, 's illendő haznokra fordíthatják.

Magyar Ország.

A' *Pesti* Univerfitásban üressen állott *Orvosi Tanító* széket *Schraut* Úr; az *Aesthetik*ait pedig *Schédius Lajos* Úr nyerte el.

A'

*) Ezek az *Alxinger* Úr szavai.

A' Hg. *Eszterházy Antal* gyalog Regimentjéből, el-ment már egy Batalion *Belgyiomba*; most marsiroz ismét négy Iáz Ember.

Hóltt hirét irják *Tállyáról*, Kamerális Fiscális T. Péts Ujfalusi *Péchy Sigmund* Urnak. — Meg halálozott T. Sz. *Péteri Mátik Ferentz* Ur is, életében a' *Köszegi* Distribtuális Tábla' Allellora.

Györből, April. 4-dikén.

A' Ns Vármegye' részéről, Aprilisnek 3-dikán adatott-meg az utolsó tisztesség, el-felejthetetlen *II. Leopoldunknak*. Jelen volt ezen tisztesség-tételen maga is a' mi kedves Fő-Ispányunk, Ország-Birája ő Kegyelmessége, az egész Nemességgel együtt, az öreg Templomban. Püspök *Pierer* Ur ő Nsága mondotta a' gyászos Misét; úgy színtén azután az abszutziót is. — Közönséges Gyűlést tartván Ns Vármegyénk, a' Fő Ispány Ur' előlülése alatt, most is az első rendes Vítze-Ispány Tek. *Zsibrik Antal* Urat rendelte egyik Deputátusnak, a' jövő Ország Gyulésére; másodiknak pedig Nságos *Bezerli Ignátz* Urat.

Nápolyból Mártz. 24-dikén. Minthogy a' Küldöitnek meg tiszteltetése által főképpen a' Küldő tiszteltetik meg: tehát a' *Nápolyi* Felség, még azzal is tetézte, Gróf *Széchényi Ferentz* ő Exc. ja eránt meg bizonyított sok rendbéli kegyességeit, hogy, boldogúltt *II. Leopold* Királyunknak helybe h gyása után Sz. *Januarius* Rendje nagy Kerekszéjével tisztelte meg a' Gróf Urat; és még

még ezen kívül, egy drága gyémántos *Medaillon* (hosszas kerekded formájú, Melly ékességgel) melynek közepén a' F. *Nápolyi* Királynak képe szemléltetik. Igen szép; és mind kedves Hazánknak, mind a' Küldött Urnak örökös ditsőffégekre szolgáló kifejezésekkel adta által a' kegyes Király az említett Rend-tzimert és Meda llont. Ezen kedves tárgyról bővebben fogok írni következő Levelemben. — — Meg ajándékozta ő Felsege, az Iffjú Gróf *Széchenyi Lajos* Nevelőjét *Tibolth* Urat is, úgymint a' ki, Titoknoki tisztségét visel Hazánk Küldöttje mellett, egy arany piksissel, melynek fedelén a' F. Király és Királyné neveiknek kezdő betűik F. és C. vagynak gyémántból ki rakva.

A' Vallás' ereje.

Gallitziának Brody nevezetű Városából meg-szökött ezen elszendő' elein egy *Bermann Dávid* nevű Zsidó, 32000 ezer-arannyal. A' Kreditorai azt találták fel, hogy átkot mondassanak mind azokra, valakik tudják említett *Bermann Dávid* tartózkodása helyét; vagy talán van valami annak vagyonjából az ő kezek között: még is ki nem nyilatkoztatják. A' múltt Január. 23-dikán meát véghez az átok mondás, következő tzeremoniával: Meg hirdettetett, hogy általán fogva fekete öltözetben jelenjen meg a' Zsidó Gyülekezet a' Zsinagógában. A' közönséges Isteni tiszteletnek végződésével, fekete gyertyák gyújtattak, 's a' leg öregebik *Rabbi* fel-nyitotta. a' törvény-könyvtartó ládát, ki - vette a' törvény-könyvet, 's bé-fedvéa azt fekete materiával, ezen igé-

igéket szólotta: „*Az Isten' nevében fog e' mostani átok ki-mondatni. Minthogy ki ki tudia közülünk, minémü ereje legyen az efféle átoknak, kívánom én, hogy senkit se fogjon a' meg, a' ki ártatlan.*“ E' meg-lévén, következő hirdetést tétetett a' Rabbi az Egyházi által: „*Minekutánna Bermann Dávid nagy summa pénzzel álnokú el-szökött, 's mostani hol-léte nem tudatik: tehát véltaképpen intetik kiki, akár-melly nemü vagy idejü legyen, hogy ezen Bermann Dávid' tartózkodásának helyét, vagy ha annak vagyonjából valami volna az ő kezei között: haladék nélkül bé jelentse az ide való Kerület-Rabbijának; mely-lyet ha nem tselekezik: a' Móses' öt Könyveiben meg-iratott minden átkok fognak ő reá szállani, érdeklenni fogják az ő lelkét, 's meg-ölik.*“ Elő-vette annakutánna a' Rabbi Móses' öt Könyveit, 's valamennyi átkot foglalnak ezek magokban, mind el-olvasta rémítő szóval; a' melyet még iszonyatosobbá tett egy kos-szarvból készült kürtnek fúvása. — Tsak hamar az a' fogantja lett az átok mondásnak, hogy egy Zsidó jelentést tett maga felől, hogy ő 40 arannyal adós *Bermannak*.

Az Irlandiai (Hiberniai) Katholikusok sorsának jobbra fordulásán nagy igyekezettel 's foganattal dolgozik a' *Killalai* Protestáns Püspök. — Emberséges jó Ember érte.

A' *Svéd Királynak*, Mártz. 20-dikán történt haláláról való hír, nem igazodott meg. Érkeztek ugyan is már *Bétsbe* az nap költ *Stokholmi* tudósítások is, melyek némi-
né.

némű reménységet láttatnak nyújtani a' Király meg-gyógyulásáról. Az említett tudósítá-sokból ezeket is olvassuk: „Oberst-Lieut. *Liliehorn* vólt, a' ki meg-intette 's kérte a' Királyt, egy név nélkül való Levélben, hogy ne menne Mártz. 17 dikén estve a' Bálba. — A' gyilkos, más nap dél előtti tíz óraker tudódott ki. Neve: *Ankerström*. Kapitány-ságból tétetett vólt nyugodalomra. — A' Király, nagy és tsendes lélekkel szenvedte mind azon fájdalokat, mellyeket okozott a' seb, és még inkább a' golyóbisoknak, srétekek, és szeg-daraboknak a' testéből-való ki-szededetése. A' gyilkos' szája val-lása szerént t. i. egy kerek 's egy metzett golyóbissal, 12 nagy szemű srétekkal, és 7 kis szeg-hegyekkel vólt töltve a' ki-lőtt pisztoly. — A' Király, maga diktálta beteg ágyából azon fő Személlyeket, a' kik vigyék az igazgatást; valamint azoknak kötelessé-geit is; és mind a' neveknek, mind az instru-ktciónak maga kezével írta a' nevét alájok.

J e l e n t é s.

Említettük vala nem régiben, hogy a' *Debretzeni* külső Tanátsnak egy érdemes Tagja, *Ns Tsáti György* Úr, valamely hasz-nos Magyar Mész- Könyvetskét szándé-kozik világ eleibe botsátani, *Erdélyi* Kán-tzellárus, és *Bihar Vármegye'* Főispánnya Gróf *Teleky Sámuel* ő Kegyelmességének ajánlva. Már a' munka ki-nyomtattatott, még pedig 2300-szor azért, hogy mind a' két Magyar Hazában el-terjedhessen. Tanít kérdések, és feleletek által. A' méhekről, mézről, sonkolyról, és viafzról való okta-táson kívül, még ezen két hasznos kérdé-

seknek meg-fejtését is magában foglallya:
 1.) Hogy' kell jó méh-sert készíteni, 's azt sokáig el-tartani. 2.) Hogy' kell a' megromlott, vagy meg-veszett, 's hibás borkat helyre-hozni, vagy meg-jobbítani. — Tsupán öt árkusból áll, az árra kötetlen négy garas. — Ugyan tsak *Debretzeni Lakos Ns Veres Mihály* Ur, egy köz haszonra tze-lozó munkát fordított Németből Magyarra illy tzim alatt: *A' jó Gazdasszony*. Kéz-írásban 18 árkust tézen e' munka, melyet örömet által adná a' nemes gondolkozású Fordító valamelly Könyvnyomtatónak, nem kívánván tőle egyéb jutalmat vagy ötven nyomtatványnál; és ha ezen fordítás világot láthatna: leg ottan hozzá fogna *A' jó Gazda'* fordításához is.

Húsvét' másod napján, az úgy nevezett *Leopold'* hegyére lovaglott fel a' Török Követ sok Tisztjével együtt; és annak kedő tetején ebédlett, H *Deligne'* Haditármes palotájában. Ezt a' palotát, régi épületből készíttette ő Hge a' mai íz szerént, 's fellyül a' homlokára ezt íratta: *Chateau de mon refuge* (az én menedék kastélyom); alább pedig Horát. ezen ízavait:

Sit meae sedes utinam seneſtae
Sit modus laſſo maris et viarum
Militiaequae.

Életünkben izebb ki-látású helyet ezen hegy-nél, és a' szomszédjánál a' *Kahlenberg*nél nem láttunk. El lát onnan az ember 10—15 mért-földnyire bé *Magyar Országba*. Látja *Austr.* jó darab részét, 's *Morva* és *Stájer Ország'* izéleit. A' *Duna'* tsavargásainak szemlélése gyönyörködteti a' nézőt, 's láttatik előtte a' kényes *Béts* mintegy le-lapúlai.